

Soukromá hotelová škola Bukaschool s. r. o.

Kmochova 1823, 434 01 Most • +420 476 706 696 •

info@bukaschool.cz www.bukaschool.cz

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0227
Název projektu	Bukaschool
Název školy	Soukromá hotelová škola Bukaschool s.r.o., Kmochova 1823, 434 01 Most
Vyučovací předmět	Český jazyk a komunikace
Tematický okruh	Jazyková cvičení
Ročník	1. – 4. ročník
Jméno autora	Mgr. Karel Singer
Období tvorby DUM	srpen 2012
Označení DUM	VY_32_INOVACE_02KS_03_Jazykové cvičení II
Číslo a název klíčové aktivity	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Anotace	DUM tematického okruhu „Jazyková cvičení“ jsou určeny pro procvičování a fixaci vybraných problémů z různých disciplín českého jazyka, zvl. ortografie, morfologie, syntaxe a stylistiky, na základě cvičení a práce s texty. <i>Pozn.: Čtěte metodický pokyn v závěru DUM.</i>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JAZYKOVÉ CVIČENÍ II.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM:

V malých vesničkách, přilepených na srázích a úbočích hor, žije statečný lid, zvyklý rvát se s přírodou a s každým, kdo by chtěl sáhnout na jeho svobodu.

1. Uveďte celé přívlastky (i s jejich rozvíjejícími členy) rozvíjející podstatná jména *vesničkách* a *lid*.
2. Proč jsou přívlastky *přilepených na srázích a úbočích hor* a *zvyklý rvát se s přírodou a s každým...* odděleny čárkami?
3. Jak je stylově zbarveno slovo *vesnička*?
4. Přiřaďte podstatná jména ke vzorům.
5. Určete stylový rozdíl mezi přídavnými jmény *statečný* a *chrabří*.
6. Odůvodněte pravopis pádových koncovek ve slovech *malých*, *zvyklý*.
7. Uveďte slovní spojení s tvary *malí*, *zvyklí*.

JAZYKOVÉ CVIČENÍ II.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM:

V malých vesničkách, přilepených na srázích a úbočích hor, žije statečný lid, zvyklý rvát se s přírodou a s každým, kdo by chtěl sáhnout na jeho svobodu.

1. Uveďte celé přívlastky (i s jejich rozvíjejícími členy) rozvíjející podstatná jména *vesničkách* a *lid*.
2. Proč jsou přívlastky *přilepených na srázích a úbočích hor* a *zvyklý rvát se s přírodou a s každým...* odděleny čárkami?
3. Jak je stylově zbarveno slovo *vesnička*?
4. Přiřaďte podstatná jména ke vzorům.
5. Určete stylový rozdíl mezi přídavnými jmény *statečný* a *chrabří*.
6. Odůvodněte pravopis pádových koncovek ve slovech *malých*, *zvyklý*.
7. Uveďte slovní spojení s tvary *malí*, *zvyklí*.

JAZYKOVÉ CVIČENÍ II. – ŘEŠENÍ

1. *Vesničkách*: 1. malých, 2. přilepených na srázech a úbočích hor; *lid*: 1. statečný, 2. zvyklý rvát se s přírodou a s každým, kdo by chtěl sáhnout na jeho svobodu.
2. Jsou k substantivům připojeny jen volně. Vyjadřují takové vlastnosti předmětů označených substantivy, že je snadno můžeme vynechat a neporuší se přitom smysl věty.
3. Slovo je zdrobnělinou.
4. *Vesničkách* – žena, *srázech* – hrad, *úbočích* – stavení, *hor* – žena, *lid* – hrad, *přírodou* – žena, *svobodu* – žena.
5. *Statečný* – běžně užívané, stylově neutrální; *chrabý* – knižní a omezeno jen ctností vojenské.
6. Vzor *mladý*, nejde o 1. nebo 5. p. mn. č. rodu mužského životného.
7. Např. *malí medvědi*; *lidé zvyklí večerět společně*.

JAZYKOVÉ CVIČENÍ – METODICKÝ POKYN

- ❖ Jazykové cvičení bylo vytvořeno za účelem procvičování a fixace dané jazykové oblasti.
- ❖ Je vhodné jej využít např. na začátku vyučovací hodiny jako „zahřívací“ činnost před tím, než začneme probírat téma hodiny. (Nebo lze cvičení zařadit naopak na konec hodiny.) Buď cvičení promítneme prostřednictvím dataprojektoru, nebo jej nakopírujeme a nastříháme (z ekonomických důvodů jsou cvičení koncipována na formát A5). Žáci mohou na řešení pracovat ve skupinách nebo individuálně.
- ❖ Je možné se cvičeními pracovat i celou vyučovací hodinu. Osvědčilo se utvořit skupiny (2 – 4 žáci), zadat do každé z nich jiné jazykové cvičení ze sady I. – XX., přičemž si jednotlivé skupiny cvičení během hodiny prostřídaly. Postup práce může být následující:
  - žáci utvoří skupiny max. po čtyřech;
  - do každé skupiny rozdáme čistý list papíru na zaznamenávání odpovědí, nebo pracovní list – viz dále;
  - do každé skupiny rozdáme jazykové cvičení, po vyřešení přidáváme další, další... – dle časových možností a schopností žáků;
  - je nutné si stanovit systém záznamu odpovědí, abychom při hodnocení věděli, které cvičení je předmětem naší kontroly; můžeme si např. předem připravit pracovní list do každé skupiny, na kterém bude označení cvičení předtištěno.

JAZYKOVÉ CVIČENÍ II. – BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

JELÍNEK, Jaroslav a kol. *Jazykové rozbory*. Praha: SPN, 1972, 161-164. ISBN 14-281-72.

„Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Karel Singer.“